

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-înf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lușța), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Corădiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hașegana, Insofire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul. (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-înf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceaștrul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurșana, Nădlăcana, Negoii, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugaru (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ily-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL:

PE 1 AN LEI 100—, PE ½ AN LEI 50—.

NUMĂRUL 2 LEI.

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LĂPĂDATU și CONSTANTIN POPP

Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

DE SPAȚIUL UNUI cm² CĂTE 50 BANI.

SUMARUL:

Indiferența noastră față de comerțul și industria națională. — O monografie. — *Cronică:* Instrucțiuni pentru aplicarea impozitului asupra salarilor. Reducerea taxelor de export. Un târg național de probe la București. Un birou de muncă. Scădere de prețuri. Sistemul monetar francez adoptat în Ungaria. Suedia și Rusia.

Indiferența noastră față de comerțul și industria națională.

E mai mult decât cunoscută indiferența, pe care o arătam noi românii, înaintea războiului, produselor industriei noastre naționale, preferind pe cele străine, fie că acestea într'adevăr câteodată erau mai bune, fie că de multeori erau inferioare celor indigene. Se aduceau din partea cumpărătorilor motivele, că industria noastră e la început și ori cât s'ar stărui, nu poate da aceleași produse ca și industriile similare din Occident care sunt mai vechi și cu renume mondial, că pe lângă calitatea lor superioară sunt și mai ieftine având în vedere capacitatea de producție a fabricelor străine față de ale noastre și altele în tema aceasta. Cu această mentalitate cumpărătorul nostru examina în magazine mai mult felul ambalajului căutând a găsi eticheta sau reclama fabricii într'o limbă străină și trecea aproape, cu vederea, cercetarea cât de sumară a calității produsului. Deasemenea după consumarea produsului, chiar dacă acesta n'ar fi fost la înălțimea așteptărilor, ambalajului frumos și a reclamelor atragătoare, cumpărătorul era satisfăcut că întrebuințează un produs străin.

Față de aceste idei preconceptuate, pe cari le aveau cumpărătorii noștri despre industria noastră, fabricanții din țară pentru ca să-și poată desface pro-

dusele au început să împodobească ambalajii produselor lor, cu reclame, moduri de întrebuințare etc., într'un chip atrăgător, scrise în limbi străine și mai ales în limba franceză. Și dacă nu în total, dar într'o bună măsură industriașii au reușit cu acestea. În această privință se spune, că un fermier din apropierea Iașilor văzând că produsele sale se desfac cam greu, a început să împacheteze brânza, untul etc., în hârtie de ambalaj, pe care reclamele erau scrise în limba franceză. Acum marfa se desfăcea mult mai bine, căci doamnele pretențioase, cu dispreț pentru produsele indigene, în cea mai corectă franceză cereau în magazinele de delicatessen din Iași «Fromage de Héléstheny» perfect convinse că sunt servite cu brânză din Elveția sau Franța. Eleșteni era satul, la vre-o câți-va chilometri de Iași, unde locuia fermierul dibaciu.

În timpurile normale foarte puțin se consumau uleiurile de nucă, rapiță și floarea soarelui, care erau înlocuite cu undelemnurile mai ieftine grecești sau cu cele fine franceze. Cu ocaziunea războiului, când granițele au fost închise, în lipsa undelemnurilor fine și scumpe s'au întrebuințat uleiuri și care au înlocuit pe cele dintâi cu succes. În acest timp fabricile de uleiuri luaseră un frumos avânt. Pe lângă aceste produse mai sunt și altele cari în timpul războiului fiind ferite de concurența străină, s'au arătat destul de bine și folositoare și cari s'ar fi putut menține, dacă indiferența publicului consumator, n'ar fi căutat similitudinile streine.

O altă categorie de fabricate și preparate au putut să se desvolte la noi în țară, numai din cauza valutei. Multe produse cari în francii elvețieni sau chiar francezi reprezintă o sumă mică, în moneda noastră, plus vama și transportul se ridică la o sumă

respectabilă. Din această cauză anumite produse cu toate că se simțea lipsă de ele, n'au mai fost importate. Ca atare ele au început să fie fabricate la noi și spre lauda noastră aceste produse departe de-a fi niște simple surogate, sunt mai bune decât similitarele lor din unele țări și pot sta chiar alături de cele mai renumite.

Aceasta s'a întâmplat mai ales cu multe din produsele farmaceutice. Un exemplu: mi-a căzut în mână un produs farmaceutic al dlui farmacist Al. Iteanu din R.-Sărat, cunoscut nu numai în țară dar până în extremul Orient și în apus, prin preparatele sale de bună calitate. E vorba de «Urosolvan» un produs medicinal pe care a început să-l prepare de curând și care se vinde în farmacii cu 34 lei, în timp ce produsul similar german costă 45 lei prezentându-se mult mai slab în toate privințele, iar cel francez cu renume mondial costă 80 lei. În afară că e un medicament eficace, ambalajul său atât sticla cât și cutia de carton etc., care sunt cât se poate de fine și estetice, sunt confecționate deasemenea în țară.

Astăzi când avem o industrie destul de complexă care ni va da o mare diversitate de produse fabricate, când fabricanții prin concurență vor căuta să presinte produse cât mai ieftine, clienți pretențioși vor căuta să-și dea seama că trebuie preferat produsul național înaintea celui străin.

Dacă până aici am văzut indiferența publicului față de produsele industriei naționale e bine să vedem și o altă latură a acestei chestiuni: indiferența clientului sau mai bine zis a publicului român față de comerciantul român. Românul plecând dela falșă concepție pe care și-a însușit-o înceace privește comerțul și pe care o aveau și strămoșii Romani, pentru cari Mercur era nunumai zeul comerțului dar și al hoșilor, are un adânc dispreț de tot ceea ce se poate înțelege prin comerț. De aici multora puțin le pasă care-i comerciantul de unde să-și cumpere, dacă-i român, de moralitatea și soliditatea celui care-i vinde. În această situațiune astăzi comerțul nostru în cea mai mare parte se află în mâinile străinilor, a căror număr sporește din zi în zi. Comerțul o ramură de activitate neexpusă, izvor sigur de sporirea avuției materiale, îmbogățește repede străinii și mai ales Ovreii și Grecii. Comercianții români, cari ar fi trebuit să formeze o solidă clasă de mijloc a societății noastre, așa după cum o au mai toate națiunile, au fost înlocuiți regulat și sistematic de străini. Comerciantul român mai ales în centrele mari din țară a ajuns un fel de străin în țara lui. El își începe afacerile timid, un grup de prietini entuziaști îi fac reclame prin toate părțile și în toate chipurile, ca apoi masa clienților să viziteze noua întreprindere românească. Zic numai să viziteze căci în majoritatea cazurilor deși pot găsi acolo ce găsec aiurea, aproape cu aceleași prețuri, tot așa de bine serviți, nu cumpără căci aceasta se îngrijesc s'o facă tot la vechiul furnizor. Și aici știu să motiveze: că deși comerci-

antul e străin, nu poate să-l lase cunoscându-l de atâta amar de vreme, are încredere, îi vinde mai ieftin și îl servește mai conștiincios fiindu-i un vechiu client. Cunosce un oraș, în care pe vremuri o gazetă locală zilnic se lupta cu nepăsarea publicului, publicând o listă alfabetică de toți negustorii și meseriașii români, îndemnându-i să încurajeze comerțul și meseriile românești.

N'ar trebui să uite Românii așa de ușor atitudinea mai mult decât dușmănoasă a comercianților străini, cari în timpul războiului, mai ales în timpul retragerii noastre în Moldova, acaparând alimentele au făcut apoi cea mai murdară speculă și cari cinic răspundeau vre unui client român cu o batjocură mușcătoare, că «marfa cerută numai doar în România mare s'ar putea găsi». Iar în Ardeal, bunii noștri contetățeni sași și ovrei, pe cari în mare parte tot noi îi îmbogățiserăm, ne trimeteau scurt peste Carpați să ne cumpărăm cele de lipsă.

Nu avem pretenția să fim ascultați fără excepție, când cerem ca acelor străini de neamul nostru să le plătim împrumutul în aceeași monedă, încunjurându-le acum magazinele și atelierile, dar mai multă demnitate națională și mai multă înțelegere a situației credem, că putem aștepta dela Români.

Dacă comerciantul român îți vinde aceeaș marfă, sau chiar mai bună și cu acelaș preț, nu înțelegem de ce nu am cumpără dela el părăsind pe streinul, care e sprijinit înde-ajuns de ai lui. Să înțelegem odată acest lucru! Iar dacă comerciantul sau industriașul român vinde prost și scump să cauți a-l îndreptă după cuvântul biblic: admoniindu-l întâiu între patru ochi apoi între martori și a treia oară în fața lumii. De ab'a dacă nici după acestea nu s'ar îndreptă ai putea să-l consideri fie «dușman și vaneș» și să-i încunjuri prăvălia.

Tocmai pentru aceasta însă comerciantul și meseriașul român să arate cea mai mare conștiinciositate, să servească într'adevăr prompt și curat și mai ales să-și aranjeze astfel prețurile, ca să nu depășească pe cele din magazinele concurenților străini.

Să sperăm ca în viitor comercianții noștri prin școalele speciale profesionale, prin greutățile pe cari le întâmpină zilnic, prin concurență etc. își vor înțelege și ei menirea lor și vor putea într'adevăr ocupa, locul pe care îl merită în societatea românească, dându-ne astfel o solidă și bogată clasă de mijloc.

B.

O monografie.

«Banca Românească» din București își publică monografia după zece ani de activitate împliniți.

Intențiunile bunilor patrioți și români, ca întemeietori ai primei instituțiuni mai mari de credit în vechiul regat, erau să dea vieții economice de acolo resurse noi de credit și totdeodată caracterul național ce i se cuvenia.

«Banca Românească» s'a înființat la 1911 cu un capital de Lei 17.500,000.—. După un an și-a urcat acest capital la Lei 26.250,000.—, după 5 ani la Lei 60.000,000.— și în anul expirat 1920 la 160.000,000.—

Este aproape fără precedent o urcare atât de vertiginoasă de capital la o întreprindere comercială, ceea ce lasă să se presupună: sau că necesitatea acestei fondări a fost foarte simțită și la bun timp înfăptuită, sau că primii ei acționari sunt excepțional de înstăriți și că afacerile s'au pornit dela început brilliant, sau apoi în fine că toate aceste împrejurări s'au întâlnit în aceeași întreprindere.

Or cum ar fi, «Banca Românească» înseamnă azi o putere financiară respectabilă și condusă în spirit național și cu tactul recerut, constituie o puternică și, după Banca de emisiune, cea dintâi instituție național-economică în statul nostru.

Nu ne vom ocupa aici mai de-aproape cu datele ce le găsim în monografia acestui însemnat așezământ financiar românesc asupra «politice de capital», a «politice de fonduri de rezervă», a «angajamentelor și mijloacelor de lucru», a «politice de plasament», a «organizării Băncii Românești în țară și în provinciile alipite», precum și a altor chestiuni mai mărunte, descrise în tot atâtea capitole, ci ne oprim la capitolul: «Concluziuni și îndrumări de viitor», pe care — pentru forma și mai ales importanța lui *doctrinară* — îl dăm în întregime cetitorilor noștri.

Iată ce «norme de politică generală de bancă» înțelege să urmeze «Banca Românească în viitor»:

1. «Primul principiu ce trebuie urmărit este evitarea concentrării în mâna ei a întregii activități economice din ce în ce mai complexă în noul Stat; dimpotrivă, prin indemn și pildă, ea va căuta să încurajeze și să înlesnească participarea factorilor naționali la toate ramurile de activitate economică, solidarizându-i cu interesele permanente ale Statului român, în vederea asigurării cât mai bine a neatârării noastre economice.

Acest principiu o conduce la înlăturarea oricărei lupte de concurență cu instituțiile românești similare, urmărind chiar o colaborare sinceră cu ele. Prin urmare, *Banca Românească* nu vede cu ochi răi dezvoltarea altor instituțiuni naționale similare, care ar lucra și ele în interesul obștesc; singura condiție care trebuie respectată în aceasta colaborare este ca instituția respectivă să nu folosească această colaborare în scopul de a ajuta o acțiune contrară intereselor obștești.

2. O instituție mare financiară nu poate fi considerată ca funcționând în mod normal și interesele ei permanente și de viitor nu pot fi asigurate, decât dacă activitatea ei cadrează cu interesele obștești ale Statului din care face parte; altfel ea poate face multe afaceri fructuoase în dauna acestui interes, însă în mod permanent ea va fi cea dintâi a suferi dacă propășirea generală, sau interesul general vor fi stânjenite. De aceea, în cercetarea oricărei afaceri ce i se propune, înainte de a examina siguranța și beneficiile ce poate obține, trebuiește observat dacă nu cumva operațiunea propusă dăunează un interes obștesc sau al Statului, sau dacă ea nu este contrară cu politica generală și permanentă de Stat. Aceasta

pentru că o mare instituție națională nu-și poate desfășura activitatea decât în cadrul politice Statului din care face parte.

3. O instituție mare trebuie să solidarizeze politica ei economică cu interesele permanente ale Statului în care trăește; ea trebuie însă să evite a fi un instrument de partid. O instituție financiară care ar fi condusă de interese politice nu-și poate asigura bunul ei mers. O instituție poate însă face apel în conducerea ei și la oameni cari servesc aceiași politică sănătoasă, ca aceia ce este necesară vieții ei trainice, însă aceștia, în judecarea afacerilor de bancă, trebuie să lase la o parte orice considerente secundare de partid. Aceiași grije trebuie să aibă o bancă și în compunerea conducerii instituțiilor pe care ea le creiază.

4. O mare instituție financiară nu poate lucra ca o zărăție obișnuită sau ca o bancă mică. *Cu cât importanța ei este mai mare, cu atât ea trebuie să-și întindă operațiile într'un cerc de interes mai general*; ea nu se ocupă de obiecte care cad în cercul de activitate al altor instituțiuni de specialitate sau de mână a doua. Ea nu poate face exploatare directe, fie industriale, comerciale sau agricole; ea rămâne la rolul de a finanța asemenea întreprinderi, care cată să fie organizațiuni de sine stătătoare. O bancă mare trebuie să se considere ca o Centrală financiară a altor numeroase instituțiuni de bancă, care la rândul lor adună clientela mărunță și specială.

5. Experiența dezvoltării noastre comerciale și industriale mai arată, că o bancă mare, are rolul de creatoare și naționalizatoare a vieții economice mai special în regiunile desrobite. Prin aceasta misiune ea adaugă la activitatea propriu zisă de bancă, rolul de a chema la viață diferitele institute de credit de care am vorbit mai sus.

În creierea întreprinderilor comerciale și industriale, o mare instituție trebuie să facă apel la forțele vii pentru specialitate și la masa mare a publicului pentru acoperirea capitalurilor necesare, urmând ca pentru funcționarea și propășirea lor să le acorde finanțarea necesară pe cale de credit.

Diferențele mari în prețurile mărfurilor, au dat prilej unor bănci să iasă din cadrul atribuțiunilor lor și să se transforme în case de speculă. *Banca Românească* a înțeles în această materie, că poate să finanțeze institute comerciale sau comercianți, dar că chemarea ei nu este să facă aceste operațiuni pe contul ei propriu.

6. O bancă mare nu are căderea să împrumute bani percepând în afară de dobânda convențională, comisioane globale sau participațiuni la beneficii. Ea are dreptul să participe la creierea de întreprinderi și ca atare să participe la beneficiile lor numai în calitate de acționară, asigurându-și-le în același timp ca clientele la rulenul bănesc.

7. În lansarea unora din noile întreprinderi se poate pune și chestiunea părților de fondator. O bancă nu poate specula buna credință a clientelei sale, prin urmare nu poate percepe la o nouă afacere care nu a dat încă un bilanț, și nu are încă probată siguranța reușitei sale, un beneficiu suplimentar; nu are drept decât la rambursarea cheltuielilor reale ce face cu studiarea și lansarea afacerii. Părți de fondator sau beneficii suplimentare eventuale nu pot fi prevăzute decât pentru valori ce se găsește bine a se evalua dela început sub cursul urcat de acum. Alteori părțile de fondator își pot avea sorgintea din

necesitatea de a remunera cât mai just o invenție sau un brevet, care exploatat poate da roade foarte bune. În acest caz se poate da inventatorului o participare specială care, după ce capitalul și-a luat dobânda normală, participă la rest într-o proporție progresivă cu beneficiile. De asemenea ele pot avea locul la afaceri deja înjghebate unde pentru a se înlătura o evaluare exagerată și de mulțori chiar riscată, mai ales în actualele vremuri de mari variațiuni de prețuri, se poate prevedea pentru acei cari aduc aporturi în natură beneficii suplimentare tot în condițiunile mai sus arătate.

În afacerile de petrol îndeosebi, orice evaluare de terenuri nu poate fi făcută perfect echitabilă pentru o parte și pentru alta din contractanți; de aceea principiul împărțirii beneficiului prin participări progresive a aportului în natură — după ce capitalul și-a luat dobânda normală — se prezintă ca cel mai just.

(Va urma).

CRONICĂ.

Instrucțiuni pentru aplicarea impozitului asupra salariilor. «Monitorul Oficial» din 6 crt. publică instrucțiunile pentru «aplicarea impozitului pe plăți, indemnități, salarii, pensii și rente viagere».

În virtutea acestor instrucțiuni, cu începere dela 1 Aprilie 1921, statul, județele, comunele, stabilimentele publice, societățile, asociațiunile, comercianții, meseriașii, într'un cuvânt toți cei ce plătesc salarii, sunt obligați de a reține un impozit de 6% asupra sumelor pe cari le plătesc.

Acest impozit este a fi plătit de toți acei ce primesc un salariu oarecare.

Sunt scutiți de acest impozit:

a) Agenții diplomatici și consulari străini sub rezerva reciprocității diplomatice.

b) Funcționarii, pensionarii, amployații, lucrătorii, etc., cari primesc un salariu net ce nu depășește 9000 lei pe an, în comunele cu o populațiune mai mare de 50 mii locuitori. Pentru comunele mai puțin însemnate, salariul neimpus e dela 7200 și 6000 lei pe an.

Impozitul este aplicat asupra venitului net deducându-se sumele stabilite mai sus. Pentru funcționarii statului despăgubirile pentru deplasări și cheltuieli de birou nu vor fi impuse.

Deasemenea vărsămintele pe care le face contribuabilul pentru a asigura o pensie, nu vor fi impuse.

Pentru muncile manuale, muncitorii vor fi impuși pentru 20 zile pe lună mai mult.

Sumele reținute vor fi vărsate lunar la percepție.

Șefii caselor de comerț vor trebui să stabilească liste de personalul lor. Perceptorii sau ceilalți funcționari delegați de administrațiunea financiară vor verifica registrele.

Impozitele datorate de funcționarii statului vor fi stabilite prin ordonanțe de plată. În cazul când se va constata că listele de rețineri vor conține omisiuni sau inexactități, pentru fiecare omisiune amenda e

de 100 lei. Acei cari trebuiesc să efectueze reținerea și nu o vor face vor plăti după această reținere.

Contravenientul are drept de apel și de recurs, în condițiunile prevăzute de lege.

Reducerea taxelor de export. Taxele de export au fost reduse, după cum urmează:

Vin: 50 bani vamă și 10 bani comision pe litru.

Benzină ușoară: 6000 lei taxa, 1000 lei comision la un vagon.

Benzină grea: 5200 vamă, 800 comision.

Oil Spirt: 2000 lei vamă, 500 lei comision.

Butoaiele de stejar se vor taxa cu 20 bani la litru (capacitate).

Un târg național de probe la București. Consiliul de miniștri a semnat jurnalul prin care se aprobă deschiderea în Parcul Carol din București o expoziție națională de probe la 14 August crt.

Această expoziție va avea un caracter curat național, produsele străine nu vor fi admise. S'a deschis un credit de un milion.

El va fi acoperit de veniturile produse de expoziție. — D-nul Manoilescu a fost numit comisar general al acestei expozițiuni.

Un birou de muncă. Ministrul muncii a stabilit un proiect de lege pentru crearea unui «birou al muncii» pentru ofertele și cererile de ocupație.

Un Birou central va funcționa pe lângă ministrul muncii; pe lângă fiecare primărie va funcționa deasemenea un birou pentru a primi ofertele și cererile de ocupație. Un birou departamental va centraliza la prefectură cererile și ofertele. Acest birou va avea deasemenea rolul de-a fixa prețurile muncii și de-a repartiza lucrătorii între diversele stabilimente industriale sau comerciale care au trebuință.

Același proiect de lege reglementează intrarea în țară a lucrătorilor străini și emigrarea lucrătorilor români.

Scădere de prețuri. Pe piața Clujului prețul pielăriei e în scădere.

Deasemenea prețul vitelor e în mare scădere. Târgurile de vite sunt prea puțin cercetate de cumpărători. Vânzări aproape nu se mai fac de loc.

Sistemul monetar francez adoptat în Ungaria. Se anunță din Budapesta că ministrul de finanțe va propune în parlament adoptarea sistemului monetar francez.

Circulația fiduciară în România. În urma unei cereri oficiale venite din New-York ministrul de finanțe a decis să stabilească toate datele statistice relative la circulația fiduciară specificând diferite specii de bilete emise. Se vor da date de bonurile de tesaur precum și de cantitatea de aur extrasă din minele României din timpul războiului până astăzi.

Suedia și Rusia. Un oarecare număr de bănci și case de comerț din Suedia au format un sindicat pentru comerțul între Suedia și Rusia. Sindicatul va avea un capital de un miliard de coroane.

„DACIA TRAIANĂ”,

INSTITUT DE ARTE GRAFICE, COMPACTORIE, CASĂ DE EDITURĂ SOC. P. A.

asortată cu un bogat material și cu ultimele modele de mașini. Primește orice comande ca: Reviste, broșuri, bilanțe cupoane, acții, borderouri, registre de tot felul, afișe, foi volante, cărți de vizită etc., precum și orice imprimare de birou.

Sprijiți ziarul național independent

„DACIA TRAIANĂ” 4-5

SIBIU, Piața Hermann Nr. 7.

Banca agrară, industrială și comercială

„ECONOMUL”,

instituit de credit și economii, societate anonimă, Cluj.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **director executiv** al băncii agrare, industriale și comerciale «ECONOMUL» din Cluj, devenit vacant prin primirea cererii de pensionare din motive sanitare a directorului *Dr. Amos Frâncu* se publică concurs cu termenul de 1 Iulie 1921 oarele 12 din zi.

Condițiunile au să și-le arete domnii concurenți și rămân a se stabili prin acord comun din partea direcțiunii.

Din ședința plenară a direcțiunii, ținută la 5 Iulie 1921.

„Economul”,
instituit de credit și economii, Cluj.

„BUCIUMANA”, reun. de păstr. și anticipare în Bucium-Poeni.

CONVOCARÈ

Domnii acționari ai Reuniunii de păstrare «BUCIUMANA», se invită la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Sâmbătă în 11 Iunie st. n. 1921, la 10 ore a. m.*, în localul Reuniunii, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea (§. 24 din statute).
2. Alegerea comisiunii de trei pentru constatarea libelelor și a plenipotențelor întrate pe baza §-ului 21 din statute.
3. Rapoartele direcțiunii și a comitetului de supraveghiere de pe anul 1918, 1919—1920 și darea absolutorului.
4. Deciderea asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea direcțiunii.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Statorirea marcelor de prezență.
8. Eventuale propuneri cari se vor face în scris cu 8 zile înainte de ținerea adunării generale (§. 20 din statute).
9. Alegerea alor doi membri pentru verificarea procesului verbal.

Domnii membri ai reuniunii, cari voesc a participa în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune libelele de solvire și plenipotențele cel mult până la 10 Iunie st. n. 1921 la 4 ore p. m., la casa reuniunii noastre.

La caz că adunarea generală ar fi incapabilă de conluze valide, lipsind voturile necesare, convocăm acum tot cu aceleași obiecte de pertractare a II-a adunare generală pe Marți în 18 Iunie st. n. 1921 la 10 ore a. m., (§. 26 din statute).

Bucium-Poeni, la 9 Maiu 1921.

Direcțiunea.

(Vezi Contul Bilanț și Contul Profit și Perdere pe pagina următoare.)

„MĂRGINEANA”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Poiana (jud. Sibiu).**CONVOCARE**

Domnii acționari ai institutului «MĂRGINEANA», sunt invitați prin aceasta la

a XIV-a adunare generală ordinară,care se va ține în Poiana, *Duminecă, în 29 Maiu 1921, la 4 ore p. m.*, în localul institutului, cu următorul**PROGRAM:**

1. Deschiderea adunării generale și constituirea.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1920 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului curat realizat conform bilanțului și votarea absolutului.
4. Alegerea alor 3 membri în direcțiune pe 3 ani.
5. Fixarea dividendelor și a marcelor de prezență.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Alegerea alor 2 funcționari.
8. Eventuale propuneri conf. §. 25 din statute.

NB. Domnii acționari, cari, în sensul §-lui 16 din statutele societății, doresc a participa la adunarea generală, în persoană sau prin plenipotențiați, sunt poțitiți a-și depune acțiile și eventualele documente de plenipotență, la cassa institutului, cel puțin cu 1 oră înainte de deschiderea adunării.

La caz că nu se întrunește numărul suficient de acționari, adunarea generală se va ține la 8 zile, conform §-lui 21 din statute.

Poiana, la 11 Maiu 1921.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1920.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar	117,484	93	Capital social	40,000	—
40% bon dela schimbarea coroanelor	154,277	—	Fondul general de rezervă	40,000	—
Cambii de bancă	9,683	70	Fondul special de rezervă	7,794	39
Împrumuturi hipotecare	159,859	50	Fondul bisericii nouă	914	96
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventați	8,191	50	Fondul cultural filantropic	682	97
Efecte: Acții dela impr. de			Depuneri spre fructificare	1,319,989	05
răsb. ung. și dela dif. bănci	34,000	—	Dividendă neridicată	1,825	50
Amortizat ca dubios	7,500	—	Diverse conturi creditoare	5,487	16
Bonuri de tezaur dela datoria publică	60,000	—	Interese transitoare	3,302	—
a României	60,000	—	Profit trans. din anul trecut	3,500	—
Depuneri proprii în Cont-Curent	902,777	30	Profit net	15,277	90
	1,438,773	93		18,777	90
				1,438,773	93

Spese.		Contul Profit și Perdere.		Venite.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese la depuneri	13,992	23	Profit transpus din anul trecut	3,500	—
Spese: Salare	4,733	28	Interese:		
Chirie	750	—	dela cambii	2,362	47
Registre, imprimate, luminat,			„ hipotecă	14,407	57
incălzit, porto, diverse	7,297	62	„ obligațiuni cu caventați	824	92
Interesele fondurilor	56	04	„ dep. proprii în C.-Crt.	20,877	95
Marce de prezență și tantieme	370	49	„ efecte	3,395	—
Contribuțiune:			„ lombard	2,008	24
Dare dir. aruncuri și comp.	2,148	05	„ bonuri de tezaur	1,500	—
10% dare după int. dep.	1,399	22	Proviziune și a.	8,148	68
Amortizări din dubioase	7,500	—			
Profit tras. din anul trecut	3,500	—			
Profit net	15,277	90			
	57,024	83			
				57,024	83

Poiana, la 31 Decemvrie 1920.

Nicolae Dobrotă m. p.,
director executiv.Ioan N. Oprean m. p.,
cassar.Romul Vraciu m. p.,
pentru contabilitate.**DIRECȚIUNEA:**

Ioan Dăncilă m. p., preș.

Const Radu m. p.

Ioan I. Moga m. p.

Nicolae Fântână m. p.

Ilie Dăncilă m. p.

Ioan Muntean m. p.

Nicolae Muntean m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Nicolae Oprean m. p., președ.

Ioan Vonica m. p.

Dumitru Oprean m. p.

Nicoloe Branga m. p.

Ilie Radu m. p.

„ARDELEANA“, institut de credit și de economii, soc pe acții, Orăștie.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ARDELEANA», societate pe acțiuni în Orăștie, se convoacă prin acesta la

a XXXV-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Marți, în 31 Maiu st. n. 1921, la 10 ore a. m., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Satorirea bilanțului, distribuirea profitului și votarea absolutului.
4. Propunere pentru sporirea capitalului social la 5.000.000 Lei, și pentru modificarea statutelor.
5. Propunere pentru aprobarea retribuțiilor satorite funcționarilor și pentru modificarea pragmaticei de serviciu și salarizare a funcționarilor.
6. Alegerea a 3 membri în direcțiune cu mandat pe 3 ani, și a unui membru cu mandat pe 1 an.
7. Alegerea a 5 membri în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.
8. Propuneri întrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală, sunt rugați să-și depună pe lângă revers cel puțin cu 6 zi înainte de adunarea generală la casa institutului, sau la vreunul din institutele financiare membre la «Solidaritatea», acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de pleni-potență.

Orăștie, la 7 Maiu 1921.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
președinte.

Dr. Enea Papiu m. p.,
director.

Active. Contul Bilanț la 31 Decembrie 1920. Pasive.

Active.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1920.		Pasive.			
	Lei	b.		Lei	b.		
Cassa în numărar		1.266,946	15	Capital	1.500,000		
Cambii	996,944			Fond de rezervă	150,000		
Cambii cu acoperire hipotecară	159,523	60	1.156,467	60	Fond special de rezervă	1.453,691	
Imprumuturi hipotecare	204,430	76		60	Fond iubilar economic	60,950	
Imprumuturi hipotecare cu anuități	28,007	90	232,438	66	Fondul casei culturale	38,078	
Obligațiuni cu cavenți		225,281	61	231,870	16	Fond de pensiune	1.934,590
Conturi-Curente		7.375,931	87			7.250,546	
Efecte publice și acțiuni		1.621,955				3.190,410	
Realități		553,902	87			751,897	
Efectele și realitățile fondului de pensiune		231,870	16			44,912	
Mărfuri		2.135,370	10			378,939	
Mobiliar		10,000					
Diverși debitori		241,133	97				
		15.051,297	99			15.051,297	

Debit. Contul Profit și Perdere. Credit.

Debit.		Contul Profit și Perdere.		Credit.		
	Lei	b.		Lei	b.	
Interese:				Profit transportat din anul trecut	64,623	
pentru fond de rezervă	5,916	22		dela cambii	91,515	
pentru depuneri	171,067	98		dela cambii cu acoperire hipotecară	44,358	
pentru imprumuturi hipotecare	1,004	31	177	988	dela imprumuturi hipotecare	40,614
Spese:				883	dela imprumuturi hipot. cu anuități	883
salare și bani de cuartir	203,230	99	293,414	76	dela obligațiuni cu cavenți	16,446
spese generale și chirie	90,183	77			dela Conturi-urente	309,498
Contribuțiune:				38,578	dela efecte	38,578
directă și 5% după schimbarea cor.	104,263	23	121,370	01	Venite din mărfuri	311,141
de 10% după interese de depuneri	17,106	78			Chirie și arânzi	31,757
Amortizări:					Proviziuni și alte venite	35,360
din mobiliar		13,066	50			
Profit curat		378,939	08			
		984,778	86			984,778

Orăștie, la 31 Decembrie 1920.

Dr. Enea Papiu m. p., director.

Simion Vlad m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. A. Vlad m. p., preș. Dr. Romul Boca m. p. Dr. I. Margita m. p. Dr. Sever Orbonaș m. p.
Ioan Moța m. p. Ioan Mihaiu m. p. Dr. Romul Dobo m. p. Ioan I. Vulcu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le am aflat în ordine.

Orăștie, 7 Maiu 1921.

Traian Mihailă m. p. Gavril Todică m. p. Dumitru Florian m. p. Adam Basarab m. p.